

**REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA PIROVAC
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL – PODODSJEK ZA PRORAČUN I FINACIJE**

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE PIROVAC
ZA RAZDOBLJE 2025. – 2027. GODINE**

Pirovac, listopad 2024. godine

1. UVOD

Sukladno odredbama Zakona o proračunu, Vlada Republike Hrvatske donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo financija je sukladno odredbama članka 26. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), dužno izraditi Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ministarstvo financija nije u propisanom roku dostavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Pododsjek za proračun i financije Općine Pirovac će napraviti dopunu ove Upute ukoliko bude novosti koje treba ugraditi u proračun i financijske planove.

Pododsjek za proračun i financije Jedinственog upravnog odjela Općine Pirovac (dalje u tekstu: Pododsjek za proračun i financije) izradio je ove Upute za izradu Proračuna Općine Pirovac za razdoblje 2025. - 2027. godine.

Ove upute sadrže:

- Temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna Općine Pirovac,
- Metodologiju izrade prijedloga proračuna Općine Pirovac,
- Metodologiju izrade prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac,

Visinu financijskog plana proračunskog korisnika koji sadrži izvršenje financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu, plan tekuće godine te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa,

- Način pripreme i terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac.
- Dostupnost materijala

1. TEMELJNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE ZA IZRADU PRIJEDLOGA PRORAČUNA OPĆINE PIROVAC

U skladu s člankom 26. Zakona o proračunu upute koje se izrađuju trebaju sadržavati temeljne makroekonomske pokazatelje za izradu prijedloga plana proračuna. Kako Vlada Republike Hrvatske nije donijela Program stabilnosti Republike Hrvatske za slijedeće srednjoročno razdoblje 2025.-2027. godine, kojim se uređuje makroekonomski i fiskalni okvir kao ni odluku o proračunskom okviru za iduće trogodišnje razdoblje u nastavku se daje prikaz dostupnih makroekonomskih projekcija za 2025.-2026. godine, koje je objavila HNB u svom priopćenju iz lipnja 2024. godine.

Tablica 1. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2025.-2026. godine

	2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
BDP - realni rast (%)	3,1	3,3	2,8	2,6
Indeks potrošačkih cijena, promjena (%)	8,4	3,8	2,6	2,1
Stopa nezaposlenosti, razina u %	6,1	5,8	5,5	5,3

Broj zaposlenih, promjena (%)	2,5	2,0	1,5	1,4
----------------------------------	-----	-----	-----	-----

Izvor: Hrvatska narodna banka

2. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA PRORAČUNA OPĆINE PIROVAC

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona o proračunu, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 4/24.) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu („Narodne novine“, broj 158/23.).

Kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju voditi računa o njegovom izvršavanju i odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna („Narodne novine“, broj 85/23.). Obvezno je uključivanje svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskog korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je stupio na snagu 30. prosinca 2023. godine, uvodi izmjene i dopune u knjigovodstvenim evidencijama s primjenom od 01. siječnja 2025. godine.

Na postupak donošenja Izmjena i dopuna Proračuna na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o proračuna.

Opći dio proračuna obvezno sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

U Računu prihoda i rashoda iskazani su ukupni prihodi i rashodi prema ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, ukupni prihodi i rashodi iskazani prema izvorima financiranja kao i ukupni rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji.

U Računu financiranja iskazani su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.

Posebni dio proračuna sadrži rashode i izdatke JLP(R)S i proračunskog korisnika iskazane po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Obrazloženje proračuna je sastavni dio proračuna.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

2.1. Primjena ekonomske klasifikacije

Ekonomska klasifikacija prikaz je prihoda i primitaka po prirodnim vrstama te rashoda i izdataka prema ekonomskoj namjeni kojoj služe. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu utvrđene su brojčane oznake i nazivi skupina/podskupina/računa.

2.2. Primjena organizacijske i programske klasifikacije

Organizacijska klasifikacija utvrđuje se definiranjem razdjela, glava i proračunskih korisnika. Razdjel se sastoji od jedne ili više glava. Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jednoga proračunskih korisnika. Razdjelima, glavama i proračunskim korisnicima dodjeljuju se brojčane oznake i nazivi. Sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama programska klasifikacija se uspostavlja

definiranjem programa, aktivnosti i projekata. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti (ili projekata), a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.

2.3. Primjena načela transparentnosti

Da bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, preporuka je da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

2.4. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju

Sukladno odredbama članka 43. Zakona o proračunu općinski načelnik obavezan je dostaviti Ministarstvu financija proračun i projekcije, odluku o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna Općine Pirovac u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su na e-mail Ministarstva financija: lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno odredbama članka 90. Zakona o proračunu godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Pirovac dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese Općinsko vijeće Općine Pirovac (dalje u tekstu: Općinsko vijeće). Iznimno, ako Općinsko vijeće ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Jedinice su u obvezi na e-mail Ministarstva financija: lokalni.proracuni@mfin.hr i e-mail nadležnog Državnog ureda za reviziju poslati link na mrežnu stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračun u roku od 15 dana nakon donošenja istog.

2.5. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. - pročišćeni tekst, 137/15. - ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.) predsjednik Općinskog vijeća dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno s izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta. Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine,
2. odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke,
3. izmjena i dopuna proračuna,
4. odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave,
5. odluke o porezima.

2.6. Zaduživanje i davanje jamstava i suglasnosti

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o postupku dugoročnog zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 67/22.) propisan je postupak davanja suglasnosti za zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: općina, grad, županija), davanja jamstva županije i davanja suglasnosti općine, grada i županije, obvezni sastojci zahtjeva, obvezni prilozi i dokumentacija, te način izvještavanja o zaduživanju, danim jamstvima i suglasnostima.

Zakonom o proračunu propisana je obveza i rok dostave ugovora o zaduženju te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima putem Obrasca IZJS Ministarstvu financija.

2.7. Procjena prihoda i rashoda te primitaka i izdataka Općine Pirovac u sljedeće tri godine

Prihodi Općine Pirovac planiraju se u skladu s trenutnim kretanjima i makroekonomskim projekcijama za spomenuto razdoblje. Buduća proračunska ulaganja, kao i korištenje raspoloživih tuzemnih sredstava i sufinanciranja iz europskih fondova, bit će usmjereni prema daljnjem stvaranju i prosperitetu svih sastavnica društva i gospodarstva, a rezultat će biti napredno mjesto na dobrobit svih.

Vlada je najavila novi krug porezne reforme koji će stupiti na snagu 2025. godine.

Porezne izmjene idu za povećanjem pravednosti poreznog sustava, u vidu prebacivanja poreznog opterećenja s rada na imovinu, prije svega na nekretnine.

Porez na nekretnine zamijenit će postojeći porez na kuće za odmor. Porez na nekretnine plaćat će i fizičke i pravne osobe. Porez će se plaćati sukladno odluci općine u rasponu od 0,60 do 8 eura po kvadratnom metru. Porezna reforma s primjenom od 01. siječnja 2025. godine odnosit će se i na porezno rasterećenje dohotka, stimulanse za povratak iseljenika kao i na povećanje praga za ulazak u sustav PDV-a.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna očekuju se u puno većem iznosu u narednom trogodišnjem razdoblju s obzirom da je Općina Pirovac aplicirala za sredstva iz fondova Europske unije. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada postupno će se u narednom razdoblju smanjivati s obzirom da je proces ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada pri kraju, stoga se očekuje znatno smanjenje prihoda od komunalnog doprinosa.

Bitno je istaknuti da pri izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz smjernice kretanja prihoda i rashoda, svaka jedinica samouprave izrađuje plan rashoda uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti te pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 111/18. i 83/23.). Uz redovite rashode i izdatke, nastavit će se realizacija planiranih i započetih projekata kroz naredne godine, bilo radovima ili izradama projektnih dokumentacija.

2.8. Opis planiranih politika

Osnovni ciljevi u provođenju politika Općine Pirovac, čije je ostvarivanje u funkciji razvoja cjelokupnog područja, kao i porasta životnog standarda stanovništva su:

- porast zapošljavanja,
- porast životnog standarda kroz daljnji razvoj prometne i komunalne infrastrukture,
- stvaranje pretpostavki za daljnji razvoj turizma,
- briga o zdravlju, obrazovanju i socijalnoj sigurnosti građana,
- promoviranje i poticanje kulture, sporta, tehničke kulture, vatrogastva i drugih društvenih aktivnosti,
- prostorno-planski razvoj, zaštita okoliša i kulturnih dobara,
- uspostava sustava odgovornog, učinkovitog i transparentnog upravljanja proračunskim sredstvima sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA OPĆINE PIROVAC

Proračunski korisnici Općine Pirovac obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te se pridržavati ovih Uputa.

Prijedlog financijskog plana se dostavlja upravljačkom tijelu na usvajanje.

Proračunski korisnici Općine Pirovac svoje financijske planove dostavljaju Pododsjeku za proračun i financije.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda proračunskog korisnika u proračun Općine Pirovac ili podmirivanje dijela rashoda proračunskog korisnika izravno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac u skladu s odredbama Zakona o proračunu obuhvaća:

- Opći dio financijskog plana
 - Sažetak Računa prihoda i rashoda
 - Sažetak Računa financiranja
 - Račun prihoda i rashoda
 - Račun financiranja
 - Preneseni višak/manjak prihoda nad rashodima
- Posebni dio financijskog plana
 - Plan rashoda i izdataka
- Obrazloženje općeg i posebnog dijela financijskog plana.

Proračunski korisnici Općine Pirovac prihode i primitke, odnosno rashode i izdatke za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu planiraju na razini skupine (druga razina računskog plana). Uz ekonomsku i programsku klasifikaciju, proračunski korisnici u izradi financijskog plana primjenjuju funkcijsku klasifikaciju i izvore financiranja. Sukladno zakonskim propisima, proračunski korisnici Općine Pirovac svoje financijske planove dostavljaju Pododsjeku za proračun i financije, koja objedinjuje financijske planove svih proračunskih korisnika iz nadležnosti Općine Pirovac. Pododsjek za proračun i financije na temelju tako dostavljenih financijskih planova izrađuje prijedlog proračuna Općine Pirovac.

Upravna vijeća i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika Općine Pirovac obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2025. godine mogle preuzimati i izvršavati financijske obveze.

3.1. Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu proračunskog korisnika

Financijski plan treba biti uravnotežen. Prilikom izrade financijskog plana potrebno je uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda kako bi se prikazao cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

3.2. Visina financijskog plana proračunskog korisnika

Visina financijskog plana proračunskog korisnika sadrži izvršenje financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i visinu financijskog plana za tekuću proračunsku godinu, te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine.

proračunski korisnik	proračunska godina				
	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Dječji vrtić Mendula	247.198,26 eura	367.100,00 eura	418.000,00 eura	420.000,00 eura	420.000,00 eura

4. TERMINSKI PLAN ZA IZRADU PRORAČUNA I PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA OPĆINE PIROVAC

Proračunski korisnik Općine Pirovac dužan je dostaviti prijedlog svog financijskog plana Pododsjeku za proračun i financije do 31. listopada 2024. godine. Financijski plan mora biti izrađen sukladno propisanoj metodologiji i financijskim okvirima zadanim ovim Uputama.

Sukladno članku 40. Zakona o proračunu općinski načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih podnosi Općinskom vijeću na donošenje do 15. studenoga tekuće godine.

Sukladno članku 42. Zakona o proračunu Općinsko vijeće donosi proračun i projekcije na razini skupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i sljedeće dvije proračunske godine do konca tekuće godine i to u roku koji omogućuje primjenu proračuna s 1. siječnja godine za koju se odnosi proračun.

5. DOSTUPNOST MATERIJALA

Na mrežnim stranicama Općine Pirovac - www.pirovac.hr nalaze se ove Upute za izradu proračuna Općine Pirovac za razdoblje 2025. - 2027. godine.